

PERÄSUOLISYÖVÄN LEIKKAUS

Leikkaus tehdään nukutuksessa. Leikkauksessa poistetaan kasvain täyhystysmenetelmällä tai avoleikkauksella. Patologi tutkii poistetun kasvaimen. Täyhystyksessä vatsalle tulee täyhystysaukot ja avoleikkauksessa pidempi haava.

Peräsuolisyövän leikkauksessa joudutaan joissain tapauksissa tekemään myös paksusuolen avanne. Avanne on joko väliaikainen tai pysyvä, riippuen sairauden laadusta. Avanne on yleensä väliaikainen. Väliaikaisen avanteen avulla rauhoitetaan leikattu peräsuolen osa. Mikäli leikkauksessa joudutaan poistamaan peräsuoli, on avanne pysyvä. Avanne on leikkauksella tehty eritteiden ulostuloaukko, jonka kautta suolen sisältö kerääntyy vatsanpeitteiden päälle kiinnitettävään avannesidokseen (pussiin). Erite on yleensä kiinteää ja suoli toimii n. 1-2x/vrk. Avannesidoksista ja sen kanssa elämisestä saat lisätietoa [avanneleikkauspotilaan ohjeesta](#).

Leikkauksen jälkeen

- Vointiasi seurataan aluksi leikkauksosaston heräämössä ja sen jälkeen vuodeosastolla.
- Kivunhoito varhaisessa vaiheessa on tärkeää, joten kerrothan heti tuntemuksistasi.
- Leikkauksen jälkeen saat juotavaa leikkauksillan aikana ja syötävää myöhemmin.
- Voinnin mukaan sinut avustetaan vuoteesta ylös jo leikkauspäivän iltana.

Kotiutuminen

- Kotiutuminen tapahtuu yleensä 5-7 päivän kuluttua.
- Mahdollisen avanneleikkauksen jälkeen varmistetaan, että avanteen hoito sujuu sinulta hyvin. Hoitava henkilökunta avustaa avanteen hoidossa, jotta pärjät sen kanssa kotona.

Leikkauksen jälkeen kotona

Ruokavalio

- Kotona saa syödä normaalisti.
- Ruoka pitää pureskella niin huolellisesti, että se muuttuu suussa sosemaiseksi. Ruokailun tulee sujua rauhallisesti.
- Leikkaukskohdassa on aluksi turvotusta ja saumakohta on ahdas, joten on parempi syödä pienehköjä aterioita kerrallaan, mutta useammin.

Vatsan toiminta

- Ulosteen ja ilman tuloa ei saa pidätellä, ettei leikkauksalueelle aiheudu paineita.
- Useimmiten suoli toimii aluksi liiankin nopeasti, mutta tasoittuu normaaliksi. Myös verta saattaa tulla ulosteen mukana pieniä määriä jopa viikkojen ajan.
- Peräruiskeita ei saa käyttää.

Liikkuminen ja harrastukset

- Nouse vuoteesta kyljen kautta, jolloin et rasita leikkauksaluetta. Käytä tätä ylösnousutekniikkaa muutaman viikon ajan.
- Jalkeilla voi olla voinnin mukaan. Liikuntaa tulee lisätä päivittäin. Ulkoilu, kevyt liikunta ja terveellinen ravitsemus ovat hyväksi toipumiselle.
- Avoleikkauksen yhteydessä raskaita, yli kolmen kilon painoisia nostamisia ja ponnistuksia pitää välttää neljän viikon ajan.

- Tähystysleikkauksen yhteydessä rasitus on sallittu jo kahden viikon kuluttua leikkauksesta.
- Ponnistelua vaativat harrastukset voit aloittaa noin kuuden viikon kuluttua leikkauksesta.

Haava

- [Haavanhoito-ohjeen](#) saat kotiutuksen yhteydessä erikseen.

Ongelmatilanteissa

Ota yhteyttä hoitavaan yksikköön tai alueesi päivystykseen.

Hoidon viimeistely - avanteen sulkuleikkaus

Mikäli avanne on väliaikainen, siihen tehdään uusi leikkaus noin 3-8 kuukauden kuluttua. Leikkauksessa eritteiden ulostuloaukko eli avanne suljetaan. Leikkaus tapahtuu samalla tavalla nukutuksessa kuin aikaisempi leikkaus. Leikkauksen jälkeen ulostaminen tapahtuu normaalisti peräaukon kautta.

Satakunnan sairaanhoitopiiri • www.satshp.fi • Vaihde 02 627 71
Vaasan sairaanhoitopiiri • www.vaasankeskussairaala.fi • Vaihde 06 213 1111
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 000